

ALTRES DISPOSICIONS

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL

Acord GOV/55/2025, de 4 de març, per optimitzar i millorar l'accés a la formació professional, ampliar l'oferta dels ensenyaments professionalitzadors i fomentar la continuïtat formativa

El pla de Govern de la XV Legislatura té per objectiu impulsar la tercera gran transformació de Catalunya a través de cinc prioritats, dues de les quals fan referència al desenvolupament d'una formació professional inclusiva i rellevant per promoure l'equitat social i la prosperitat compartida. A més, per fomentar el bon govern i la millora dels serveis públics, el pla determina que és essencial adoptar un model d'atenció centrat en les persones, que simplifiqui procediments i elimini barreres que dificulten l'accés als sistemes bàsics de salut, educació o assistència social. Per assolir aquests reptes correspon reforçar l'atenció al públic i la capacitat de gestió dels centres docents, dels Serveis Territorials d'Educació i Formació Professional i del Consorci d'Educació de Barcelona.

En l'apartat de la diagnosi, el pla subratlla que tot i les ampliacions d'oferta de formació professional dutes a terme en cursos anteriors, aquesta encara és insuficient per cobrir la demanda creixent, especialment en els cicles de grau mitjà i en els programes de formació i inserció, àmbits on s'ha concentrat principalment aquest creixement. En aquest sentit i de forma correlacionada, mentre la demanda dels cicles de grau mitjà ha augmentat un 36 % en els darrers cinc anys, 6.757 joves no van obtenir plaça en aquests estudis durant el procés de preinscripció i matrícula del curs 2024-2025.

En el pla de Govern també s'estableixen com a objectius específics, entre d'altres, millorar la igualtat d'oportunitats a través de l'equitat educativa i la reducció de l'abandonament escolar prematur. Relacionats amb aquests objectius es fixen diverses mesures, com és millorar l'orientació de l'alumnat, especialment en les transicions entre etapes educatives i en la formació professional.

D'altra banda, en relació amb la prioritat de la prosperitat compartida, es determina que cal reforçar la formació professional amb una oferta accessible, dual i integrada amb el teixit productiu, i s'estableix com a eina fonamental per al creixement econòmic, la capacitat de generar coneixement i transformar-lo en teixit productiu, especialment en aquells sectors de l'economia que necessiten mà d'obra especialitzada de professionals tècnics, una tendència que s'estén a nivell europeu.

Així també queda establert en la política de la Unió Europea en matèria d'educació i formació, que fixa, entre els seus objectius, vetllar per un nivell elevat d'educació i formació de la població europea i lluitar contra l'exclusió social, a fi i efecte de garantir el dret a l'educació i l'accés a la formació professional i permanent de la ciutadania en compliment de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Tal vegada és per això que molts estats de la UE27 han habilitat sistemes educatius que prolonguen la formació del col·lectiu jove fins als 18 anys, fins i tot en alguns casos de manera obligatòria. Certament, molts estats europeus estan elevat aquesta edat per assegurar una educació i una formació més llarga, que permeti incrementar els nivells de qualificació mitjans alhora que redueixi l'abandonament prematur de l'escola.

En aquest sentit, entre els diferents índexs europeus que mesuren la societat del coneixement, n'hi ha dos que preocupen de manera especial els estats membres de la Unió i que es troben concatenats entre si, com són els nivells de qualificació de la població activa i l'abandonament escolar prematur, en els quals Catalunya figura amb valors que no són satisfactoris, ni en l'àmbit estatal ni europeu, amb una taxa del 14,8 % d'abandonament escolar i un 42 % de població activa sense una qualificació tècnica en la franja d'edat 16-65 anys.

En relació amb l'índex d'abandonament escolar prematur, cal fer constar que aquest no és un fenomen monolític que es produeix cronològicament en un moment precís, ben al contrari, és un procés llarg, multifactorial, i sovint discontinu, que es manifesta en les diferents etapes de la trajectòria educativa, des dels 15 als 19 anys, tant abans d'acabar l'educació secundària obligatòria, com en la transició a l'educació postobligatòria i durant els ensenyaments postobligatoris.

El fenomen està relacionat amb la trajectòria acadèmica de l'alumnat, l'existència de necessitats educatives especials, derivades d'una diversitat funcional, de vulnerabilitat socioeconòmica i/o una incorporació tardana al sistema educatiu. Aquesta realitat complexa requereix un abordatge multidisciplinar que abasta la simplificació

CVE-DOGC-A-25063111-2025

dels processos d'accés, la flexibilitat, l'adaptabilitat i l'amplitud de l'oferta, la millora dels recursos disponibles en els centres per acompanyar l'alumnat vulnerable, atendre les seves necessitats educatives i garantir-li l'accés al coneixement de les llengües oficials de Catalunya, així com eines per suprimir les barreres econòmiques que impliquen el transport al centre o a l'empresa durant la formació.

La gestió de la incorporació als ensenyaments de formació professional del sistema educatiu, amb múltiples opcions d'especialitats i de centres, requereix introduir determinats canvis que agilitin la preinscripció i la matriculació per tal de reduir els terminis actuals i facilitar el procés als alumnes, a les seves famílies i als centres a fi que tothom pugui estar matriculat amb anterioritat a l'inici del curs escolar.

També cal planificar una oferta de nivell superior especialitzada i tecnificada perquè el teixit productiu de Catalunya necessita generar talent per no hipotecar tot el seu potencial de desenvolupament, especialment en sectors emergents com són l'economia verda i l'economia digital, i el seu creixement equilibrat en tot el territori.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix al seu article 131 les competències de la Generalitat en matèria d'educació, que inclouen els ensenyaments no universitaris, obligatoris i no obligatoris, que condueixen a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional amb validesa a tot l'Estat.

Així mateix, la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, estableix a l'article 49.1 que el Departament ha de fixar, amb la participació de l'administració local a què fa referència l'article 159.3.a.segon, els terminis, els instruments i els procediments del procés anual d'admissió dels alumnes, que ha de comprendre un període de preinscripció i un període de matriculació, i els procediments que cal seguir per escolaritzar els alumnes d'incorporació tardana.

D'igual manera, la Llei 10/2015, de 19 de juny, de formació i qualificació professionals, a l'article 3.1 estableix les finalitats del sistema de formació i qualificació professionals, entre les quals cal esmentar: fer efectiu i fomentar el dret a la formació de totes les persones sense distinció al llarg de la vida, elevar el nivell de qualificació de la població i promoure l'acció positiva a favor dels col·lectius amb especial dificultat d'inserció; per altra banda, l'article 3.2 estableix com a funció del sistema de formació i qualificació professionals, l'orientació, la formació i la qualificació professionals al llarg de la vida de les persones.

També, l'article 94.2 de la Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la formació professional, estableix que les administracions garantiran el suport integral a la carrera formativa i professional mitjançant una orientació professional ajustada i eficaç.

Finalment, la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, a l'article 21.2.m reconeix el dret de l'alumnat a rebre orientació, particularment en els àmbits educatiu i professional, com també determina a l'article 6 que el Departament ha d'oferir ajuts als alumnes d'ensenyaments postobligatoris a fi de promoure la continuïtat en els estudis i fer possible la mobilitat territorial i la compatibilitat entre educació i treball.

A proposta de la consellera d'Educació i Formació Professional, el Govern

Acorda:

1. Incrementar en 7.374 places l'oferta d'ensenyaments professionalitzadors en centres del Servei d'Educació de Catalunya per al curs 2025-2026, en els estudis de cicle formatiu de grau bàsic, grau mitjà i grau superior de formació professional, cursos d'especialització, ensenyaments de règim especial, itineraris formatius específics i programes de formació i inserció.

2. Incrementar en 490 dotacions docents i 20 dotacions de personal d'administració i serveis en els centres de titularitat pública per al curs 2025-2026, per tal d'atendre l'increment de 7.374 places escolars.

3. Iniciar un pla pilot de 500 places sobre el total establert en el punt 1 per implantar cicles formatius de grau bàsic en centres de titularitat privada del Servei d'Educació de Catalunya.

4. Incrementar 86 dotacions de personal docent, corresponents al cos de professorat d'ensenyament secundari de l'especialitat d'orientació educativa, en els centres de titularitat pública de formació professional i ensenyaments de règim especial, i centres de formació de persones adultes per al curs 2025-2026.

CVE-DOGC-A-25063111-2025

5. Optimitzar el procediment de preinscripció i matrícula als centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya o altres centres educatius, dels cicles formatius de formació professional de grau mitjà i de grau superior sostinguts amb fons públics per al curs 2025-2026, per tal de finalitzar el procediment el 31 de juliol de 2025.

6. Autoritzar el Departament d'Economia i Finances a efectuar les modificacions pressupostàries necessàries per finançar aquest paquet de mesures.

7. Publicar aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 4 de març de 2025

Javier Villamayor Caamaño

Secretari del Govern

(25.063.111)